

Аналіз рівня ефективності фармацевтичного забезпечення хворих на цукровий діабет II типу за урядовими програмами в Україні

Цурікова О.В.¹, Панфілова Г.Л.²

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

¹ Кафедра управління, економіки забезпечення якості у фармації

² Кафедра організації та економіки фармації

zurikova2008@gmail.com

Вступ. Впровадження програми «Доступні ліки» передбачає виконання державних гарантій перед хворими на цукровий діабет (ЦД) II типу. ВООЗ у 2019 р. високо оцінила ефективність реалізації зазначеної програми, особливо у напрямку підвищення рівня доступності ЛП для хворих на серцево-судинні патології та ЦД II типу.

Матеріали та методи досліджень. Дані Реєстру лікарських засобів (ЛЗ), що підлягають реімбурсації за програмою «Доступні ліки» та системи моніторингу фарм.ринку «PharmXplorer»/«Фармстандарт» компанії «Proxima Research».

Результати досліджень. Україна розпочала боротьбу з ЦД ще з моменту проголошення своєї незалежності, а у 1998 р. була запроваджена перша цільова програм «Цукровий діабет» на 1998-2001 рр.. У подальшому, було розроблено та прийнято ще дві урядові програми на 2002-2007 рр. та на 2009-2013 рр.. За означеними програмами хворі на ЦД забезпечувалися безкоштовно препаратами інсуліну та пероральними цукрознижуючими ліками. За результатами дослідження вищезазначених цільових програм встановлено, що рівень їх виконання за фінансовими показниками коливався у діапазоні значень від 81,6% (1999 р.) до 104,1% за даними 1998 р.. Важливим напрямком вирішення питань підвищення рівня ефективності медичного та фармацевтичного забезпечення означеної групи хворих стало впровадження урядової програми «Доступні ліки» у квітні 2017 р.. Так, спочатку до складу Реєстру лікарських засобів, які підлягають реімбурсації, було віднесено два цукрознижуючих препарати. Це А10ВА02-Метформін (Metformin), та А10ВВ09-Гліклазид (Gliclazide). У подальшому був включений А10ВВ01-Глібенкламід (Glibenclamide). Як свідчать дані компанії «Proxima Research» споживання торгових найменувань цих 3-х препаратів в останні роки суттєво збільшилось. Це є важливою позитивною характеристикою процесу підвищення рівня економічної доступності ЛП для хворих на ЦД II типу.

Висновки. Проблема підвищення ефективності надання медичної та фармацевтичної допомоги хворим на ЦД треба вирішувати комплексно та системно, враховуючи фінансові можливості вітчизняної системи охорони здоров'я та потребу цієї групи хворих у відповідних послугах та ліках.